

1791, 1
18
M

DISSERTATIO INAUGURALIS
DE
CESSIONE NOMINIS
ET IN SPECIE
DE
CONCURSV PLVRIVM CREDITORVM
IN
EXIGENDO CESSO DEBITO

QVAM
SVB AVSPICIIS AVGVSTISSIMIS REGIIS
CONSENTIENTE ILLVSTRI ICTORVM ORDINE
PRO ADIPISCENDIS

IN VTROQVE IVRE HONORIBVS

DEFENDET

DIE X IVNII MDCCXCI

FRIDERICVS GEORGIVS ANCKELMAN
HAMBVRGENSIS.

GOTTINGAE

TYPIS BARMERIANIS.

COLLEGE LIBRARY

UNIVERSITY OF TORONTO

1875

STUDIOSISSIMO ET AMPLISSIMO

1875

UNIVERSITY OF TORONTO

LIBRARY

1875

UNIVERSITY OF TORONTO

INCLITAE

L. S. R. I.

REIPUBLICAE HAMBVRGENSIS

SENATI

SPLENDIDISSIMO ET AMPLISSIMO

VIRIS

PERILLVSTRIBVS, MAGNIFICIS
AC EXCELLENTISSIMIS

PATRIAE PATRIBVS

H O C

QVALECVNQVE SPECIMEN INAVGVRALE

OMNI DEBITA REVERENTIA

D. D. D.

TANTORVM NOMINVM

CVLTOR OBSERVANTISSIMVS

A V T O R

CONSPECTVS.

A. de nominis cessione generatim.

Notio nominis cessionis §. 1.

Eius diuisio a vario respectu repetita §. 2.

Neque debitoris cessi neque alterius tertii repetere
consensum oportet. Creditor libere disponit de
iure sui nominis. §. 3.

Referuntur tamen casus, vbi, tertii voluntas ob
metuendum praeiudicium exploretur, non tam
consilii quam necessitatis esse videtur. §. 4.

Nominis cedendi qualitates:

1) vt a creditoris persona in aliud subiectum
singulare possit transferri. §. 5.

* 3

2) vt

2) vt sit verum nomen, bonum praestare nomen cedens non cogitur, nisi speciales forte interueniant rationes.

§. 6.

Modum cessionis ex titulo emtionis venditionis factae definiuerunt sat superque imperator Anastasius eiusque successor Iustinianus

§. 7.

Explanatur, quando contra illum praescriptum modum haud peccatum dici poterit

§. 8. et 9.

Nonnulli interpretes putant, paucos casus lege Anastasiana exceptos, quibus noluit tam exacte seruari praescriptum modum sublato esse. L. 24. C. Mandati; sed probatur, hanc legem nunquam esse vsu forense receptam, et deesse veteribus editionibus corporis iuris.

§. 10.

Exceptione legis Anastasianaee opposita cessionarium onere probationis grauandum propugnatur.

§. 11.

Ad quem pertineat residuum, lege Anastasiana suum vindicante locum, exponitur, variaeque simul interpretum proponuntur sententiae

§. 12.

Probatur et defenditur vsus hodiernus legis Anastasianaee.

§. 13.

Effe-

Effectus cessionis legitime peractae vario sese ex-
ferunt respectu. Spectari possunt tum ratione
cedentis et cessionarii tum ratione cessi debito-
ris. §. 14.

Cessionarius proprio agens nomine se legitimare
debet ad causam i. e. cessionem factam ex iusto
titulo, probare tenetur. §. 15.

B. de concursu cedentis et cessionarii, nec non cessionari-
orum inter se speciatim.

Praemittitur notio concursus §. 16.

Facta cesso debitori denunciazione praefertur ces-
sionarius creditori cedenti. §. 17.

Et nil iuuat creditorem cedentem, si forte ius
pignoris vel nexum fideiussionis noluit prodesse
cessionario. §. 18.

Exponitur, quando plures dicantur concurrere ces-
sionarii et quomodo is concursus queat exi-
stere. §. 19.

Enucleatur quaestio, an valeat cessionarius ius
suum iterum transferre in alium. §. 20.

Si agatur de iure praelationis inter ipsos cession-
arios, varias intellexi interpretum sententias.
Alia est opinio a SANDE proposita. Alia Al-
phonfi de Olea, §. 21.

Aliam

Aliam tenent opinionem ii, qui discrimen volunt
statui inter *cessionarios cedentis creditores et non
tales*. Proinde variam exhibent decisionem

1) si *cessionarii non sint cedentis creditores, et
refutant priorum opiniones* §. 22.

2) si *sint cessionarii creditores sed non hypo-
thecarii omnes.* §. 23.

3) si *sint omnes hypothecarii cessionarii* §. 24.

Exhibetur nostra sententia. §. 25.

Et denique

demonstratur, quid sit iustum, nomine pluribus
oppignorato. §. 26.

De

A. De cessione nominis generatim.

§. I.

Cum nominis cessio sub cessione in sensu lato sumta comprehendatur, cessionis notionem praemittere licebit. Nobis est cessio *generatim* sumta *translatio iuris agendi in alterum iusto titulo facta*. Quo intelligitur, tria occurrere requisita in quacunque cessione: 1) Subiectum, *cedens*, qui suum ius agendi in alterum transfert. 2) Subiectum *cessionarius*, in quem ius transfertur; Et denique 3) obiectum ipsum vtpote ius agendi transferendum. Quod consistere potest vel in re in rem, vel in iure agendi in personam. Actionem personalem in alterum transferre recipit phrasin *cedere nomen a)*. Nomen comprehendit quodcunque creditum et debitum. Quo patet, nominis cessionem esse translationem crediti in alterum iusto titulo factam.

De

a) Vocabulum *nomen* alios quoque habere significatus probat *Vocat* in

vocabulario iuris sub voce *nomen*.

A

De hac quaedam delibare et commentari periculum facio. Praemissis generalibus, speciatim inquirere est animus, quoniam perfruatur iure praelationis, cum in exigendo cesso debito oritur conflictus inter vel ipsum cedentem et cessionarium; vel inter plures, quibus idem est cessum nomen.

§. 2.

Vario modo diuidi posse nominis cessionem probatum titulus eius: tum forma. Illo respectu ea abit in testamentariam, quae fit testamento, et conuentionalem, eamque vel onerosam vel gratuitam: prout conuentione onerosa vel gratuita perficitur. Posteriori respectu dispescitur 1) in voluntariam et necessariam: illa fit libera cedentis voluntate; haec ex obligatione antecedente, qualis est in herede fideicommissio grauato *b*). 2) in iudicalem et extraiudicalem, prout fit vel in iudicio vel extra illud.

§. 3.

Cuilibet creditori, libera de rebus suis disponendi facultate gaudenti, potestas est ius suum in alterum transferendi, ita, vt in hac iuris alienatione tertii consensu minime egeat. Neque necesse est, vt debitoris exploretur voluntas, eo incio, imo et inuito, mandantur actiones, ceu responsum tulit imperator Alexander lege 3. C. de hereditate vel actione vendita nobis seruatum. Inquit nempe Alexander: *nominis venditio, etiam ignorante vel inuito eo, aduersus quem actiones mandantur, contrahi solet.*

§. 4.

b) L. 37. D. ad Scum Trebell.

§. 4.

Interueniunt tamen nonnunquam speciales rationes tertii consensum efflagitantes, vel debitoris, cum in eius praeiudicium forte vergat cessio; vel alterius tertii non debitoris principalis. Ita in Saxonia oportet requirere consensum eius, cuius fundus vel feudalis vel allodialis, nexu pignoris tenetur *c*). Deficiente hocce nouo consensu subsistit translatio ipsius crediti, sed ius hypothecarium eidem annexum extinctum habetur.

Casus debitori cessio praeiudicium minantes censentur: 1) cum cessio fiat in potentiolem v. g. praesidem prouinciae, quam tanta vindicant seueritate leges, vt creditores credito sibi cessio prorsus priuentur *d*): adeo, vt nec cessio narius, nec cedens cum effectu actionem valeant instituere. Vtrique opponitur exceptio non competentis actionis; ille nullum habet ius agendi perfectum, quia cessio est irrita; hic iure agendi, quod ante factam cessionem habebat, in poenam est priuatus. In Germania nostra vsus huius dispositionis suum quoque vindicare locum viri summae auctoritatis e praxi probatum dederunt. Neque enim ratio excogitari potest suadens illius abolitionem. Potentiores *e*) in Germania appellari possunt principes et *suo modo* eorum ministri a consiliis intimis, qui in nonnullis territoriis tanta

A 2

valent

c) BERGER O. I. Lib. 3. tit. 5. th. v. not. 4. pag. 472. edit. WINCKLER.

d) L. 2. C. ne liceat potentioribus.

e) BERGER cit. thes. not. 2. et BRUNNEMANN de cessione. c. 2. n. 20. potentiores sunt non tantum magistratus alique munere sublimi fungentes, sed generatim omnes opibus vel auctoritate plus valentes.

valent autoritate, qua iudices saepe numero commouentur, vt a partium studio alieni esse haud dubitent, ministro actori blandiantur, causamque eius in summum rei inferioris conditionis detrimentum decidere haud erubescant. — Mediam tamen ingrediuntur viam nostri Icti f) discernendo nomen *liquidum* ab *illiquido*: illius cessionem bona mente factam habent ratam: non autem posterioris. Probo hanc distinctionem in casu, quo debitum adeo liquidum est, vt exceptiones peremptoriae aperto cessent. Si iis autem locus dari potest, iuri communi, puto, tenaciter esse inhaerendum; nam eadem metuuntur fraudes, quae circa debitum illiquidum adhiberi queunt g). Caeterum in praxi toleratur cessio ex causa honesta facta. — Alter casus, quo cessio nominis prohibetur, occurrit in iudaeis, quippe qui nomen ex contractu cum Christiano inito acquisitum in Christianum transferre vetantur. Valide e contrario cedit iudaeus creditum in alium iudaeum, vel etiam in Christianum, si debitum e contractu inter duos iudaeos inito originem ducat, iudaeus enim non tam facile circumuenit suae religionis asseclam. Ius romanum ignorat prohibitionem cessionis iudaei nominis in Christianum, absque habita distinctione, quomodo debitum contractum sit. Legibus imperii

f) LEYSER Spec. 200. m. 1. MEVIVS P. 3. dec. 50. CRELLMANN de cessione literar. cambialium cap. 2. §. 16.

g) Sunt nonnulli Icti, quos refert GROENEWEGEN ad L. 2. Cod. ne liceat potentioribus, putantes, prohibitionem cessionis in potentioribus

omnem perdidisse usum. Sed est mea ex sententia opinio nullis munita idoneis rationibus; quod et monet STRYCKIUS diss. de potentiore cessionario. CRAMER in obs. iur. vniu. T. VI. obs. 1412. p. 41. STRYCK Caut. Contr. S. 4. c. 2. §. 5. BRVNEMANN ad L. 2. C. ne liceat potentioribus.

imperii illam debemus, vtputa, Recessui imperii de 1551.
§. 79. quo cautum legimus:

*Es soll auch kein Christ hinfürters einem Iuden
seine Adion und Anforderung gegen einem anderen
Christen abkaufen: oder ein Iud als Schuldgläubiger
einem anderen Christen solche Adionen und Forderun-
gen in einigem Weg cediren, oder einigs Contractis-
Weisß zustellen bey Verlust der Forderung h).*

Repetitam eam sanctionem deprehendimus quoque
Reform. pol. de 1577. tit. 20. §. 4. i).

Rationem huius cessionis prohibitionis quaerunt in
praesumta vsurarum prauitate, quam iudaei committere
putantur, et indecorum censuerunt maiores nostri, Chri-
stianum illius prauitatis vsurariae fieri participem. Non-
nulli ICti creditum iudaei, ex quocunque descendat con-
tractu, incessibile habent k). Dubito autem quam maxime,
an maiores rectum tulerint iudicium. Etenim regula iuris
est generalis: *nemo potest plus transferre in alterum, quam
ipse transferre volens habet.* Nec iudaeo licet vsurariam
exercere prauitatem, debitor ei soluit, quod de iure debet
perfecto, si plus, quam debet, petitur, exceptione plus
petitionis, seu hacce materia exceptione vsurariae prauiti-

A 3

h) SENCKENBERG *Samlung der
Reichs - Abschiede.* Theil II. p. 622.

i) SENCKENBERG *A. Samlung.*
Theil III. pag. 390.

k) COCCENI iur. contr. lib. 18.
tit. 4. quaest. 13. BERGER ad
LAVTERB. tit. de hered. vel act.
vend. quaest. 5.

tatis sese defendit. Posito casu, iudaeum cessisse nomen usurarium in christianum, huic totum nomen petenti aequae ac iudaeo cedenti, opponitur exceptio plus petitionis ceu usurariae prauitatis, qua efficit reus christianus cessus, ut conditio eius nulla ratione reddatur deterior, cessionariusque plane prohibeatur percipere commodum usurariae prauitatis. Nonnulli interpretes distinctionem suaserunt inter iudaeum receptum vulgo *Schutzjuden* et non receptum; illius cessionem habent ratam, non utique posterioris. Receperunt eam dicasteria Hannouerana et Halberstadiensia *l*). Mihi equidem non arridet; iudaei enim recepti aequae committere solent usurariam prauitatem ac non recepti, quam sat faxoniae quotidiana probat experientia *m*). Probo itaque saxoniae constitutionem cessionem nominis iudaici in christianum contra christianum libere permittentem, reique naturae omni modo respondentem.

Tertius casus prohibitus spectat ad tutores curatoresque, qui tempore administrandae tutelae vel curatellae imo et eadem finita a pupilli creditore vetantur redimere actionem *n*). Ratio huius dispositionis naturalis est, tutor enim vel curator patrimonium pupilli administrans variis occultis modis pupillum vel minorem defraudandi habet occasionem, quae fraudes adeo clanculae esse possunt, ut non tam facile detegantur. Harum amputandarum gratia inter-

l) a PVEFFENDORFF Tom. II. obl. 158.

m) PVEFFENDORFF l. c. §. 3.

n) STRYCK V. M. Dig. Lib. 18. tit. 4. §. 12. non probat nominis

cessionem a iudaeo in christianum factam, sine discrimine, an creditor iudaeus receptus in prouincia sit, siue non.

dicta est eiusmodi cessio, ita vt si contra legem actum appareat, neque cessionarius neque creditor cedens actionem mouere queant. Quartus denique casus prohibitus spectat ad personam creditoris fisci, quippe qui vetatur transferre nomen in administratorem rerum fiscalium, quoniam com modam hic habet occasionem defraudandi fiscum *). Addi potest de iure **) quidem quoque non subsistere cessionem actionis in litem deductae, sed praxis contrariae adhaeret sententiae ***).

§. 5.

Nomen, quod cedatur, ita comparatum esse oportet: 1) vt a persona primi creditoris in alium queat deuolui o). Quod enim offibus creditoris ita inhaeret, vt in alium successorem singularem non valeat transferre, nulum esse cessionis obiectum idoneum ipsa dicitur rei natura. Interpretes solent suppeditare regulam: *nomen transmissibile*

*) Nou. 72. c. 5. BERGER oecon. iur. lib. II. tit. II. thes. XIX. not. 5.

**) L. 2. 4. Cod. de litigios.

***) BERGER oeconom. iur. lib. 3 t. 5. thes. 5. not. 22. MENGKEN system. iur. ciu. lib. 44 tit. 6. §. 6. LEYSER spec. 518. med. 1. 2. SCHILTER ad Pand. exercit. 45. §. 24.

o) L. Fin. C. de hered. vel act. vend. generatim permittit redemptionem actionem vel personalium vel realium. Quaecumque itaque actio cedi potest, nisi specialis ratio inter-

ueniat prohibens eiusmodi cessionem: quae vel ex eo repetitur, quod ius cedendum non prorsus a libero creditoris arbitrio pendeat, ita, qui in alienando iure tertii indiget consensu, inuvalidam neglecto eo peragit cessionem. Ita pendente lite nihil est innouandum, cessio innouationem continet, per consequens prohibita intelligitur. Causa criminalis concernit ius reipublicae, de quo priuatus disponere nequit. Causa status, extra commercium est, ius meum ciuitatis alteri donare impeditior ipsa iuris qualitate.

bile in heredes potest cedi. Ego amarem ita concipere regulam: *quodcumque nomen, in quod tertius titulo singulari potest succedere, est cessibile et transmissibile.* Prostant enim casus, quibus ius agendi in heredem non transfertur et tamen tertio cedi potest. Ita non transit in heredem quærela inofficiosa *p*) nisi forte iamiam a defuncto fuerit præparata *q*) cessio tamen nupsiam iure prohibita inuenitur; quamquam sint, qui negent, eam valide cedi *r*). Ita transit in heredem actio litigiola, nec tamen ideo cessibilis est *s*). Ita ceditur actio iniuriarum aestimatoria *t*) quamuis non transferatur in heredem. Regula semper ita, puto, concipi debere, ut euitentur exceptiones, in quantum fieri potest.

§. 6.

p) L. 6. §. 2. L. 7. pr. Dig. L. 34. Cod. de inoff. testamento.

q) L. 34. C. de inoff. testam.

r) rectiorem habeo sententiam eorum, qui querelam inofficiosa, cessibile esse putant. Est ea enim species hereditatis petitionis qualificata, qua rite quidem, sed inique a tota legitima exclusus mediante impugnatione testamenti ius hereditarium ab intestato consequi intendit. Cessionem eius propugnant LAVTERBACH C. T. P. lib. 18. tit. 4. §. 27. LENZ de nominibus et actionibus cessis cap. 14. n. 4. n. 1. sq. MVLLER ad STRVVII Syntagma iuris ciuilibis not. c. exercit. 23. §. 77. not. p. HVNNIVS ad TREVTL. vol. II. disp. 2. Part. 1. quaest. 24. Negant vero, cedi posse querelam inofficiosa, a SANDE

de cessione actionum cap. 5. num. 12. H. BOEHMER in introd. ad D. lib. 18. tit. 4. §. 9. HELLFELDT iurispr. For. lib. 18. tit. 4. §. 1016. STRYCK de actionibus non cessibilibus cap. 6. §. 3. Henr. de COCCHEI disp. de cessione eorum, quæ ad heredes non transeunt et contra Franc. 1709. Omnes hi dissentientes nullam idoneam sicut rationem.

s) L. 1. D. et L. 2. et vlt. C. de litigiosis.

t) arg. L. 32. D. ad leg. Falc. L. 11. §. 2. L. 17. §. 16. D. de iniur. L. MENCKEN Syst. iur. ciu. L. 18. tit. 4. §. 11. BERGER O. I. Lib. III. thes. V. not. 3. LAVTERBACH h. t. MÜLLER l. c. dissentient tamen quamplurimi v. g. H. BOEHMER l. c. HELLFELDT l. c.

§. 6.

Requiritur 2), vt nomen sit verum i. e. eius perfequendi intuitu competat actio, quae nulla elidi potest exceptione peremptoria v). Nomen itaque *verum* nequit dici, contra quod talis competit w) exceptio vel forte nulla debendi causa probata subest v. g. nomen ex lusu non probato originem ducens. Causa ceu titulus eiusmodi lusus sensu iuris nullus est. Ceterum si debitor cessus tempore cessionis forte iam iam insoluendo fuerit, vel ex post euadit, cessionarius fert periculum x) bonitatem cedens praestare non obligatur y). Intelligo sub *ea qualitate* debiti, quod facile exigi possit. Interuenire tamen possunt speciales rationes, quae et bonitatem exigunt, vt puta, si venditor sciuerit, debitorem cessum breui decocturum, aut actionem inanem esse, idque emtorem celauerit z) vel

v) L. 4. D. de hered. vel act. vend.

w) e. g. cessus debitor vitur exceptione solutionis, Scaei Macedoniani, transactionis etc. hisce casibus facta cessio pro irrita declaratur, quum quoad iuris effectum nullum adfuerit verum nomen.

x) L. 74. §. 3. D. de euict. et dupl. stipulat. sunt verba: „qui nomen quale fuit vendidit: duntaxat vt sit, non vt exigi etiam aliquid possit, et dolum praestare cogitur“ et si tempore factae cessionis solvendo quidem fuit cessus debitor, sed antequam exactum fuit creditum

bonis labi coepit debitor, casum fert cessionarius, argum. §. 3. Inst. de vendito.

y) L. cit. 4. sunt verba: si nomen sit distractum: CELSVS lib. 9. Dig. scribit, *locupletem* esse debitorem, non debere praestare: *debitorem* autem esse, praestare, nisi aliud conuenit.

z) L. 74. §. vlt. D. de euict. ibi et *dolum praestare cogitur*. Quis enim neget, eum in dolo esse, qui transcribit certo precio in alium nomen, quod ipsi liquet non modo inutile fore, sed et sumtuosum emtori, si forte lite certabit? Facit huc L. 22.

B

§. 2.

vel quando seduxerit emtorem venditor, asserens, debitorem suum esse idoneum, vel e mente BERGERI^a) cambium sit cessum per indossationem; cedens enim, inquit, pro natura cambii, bonum nomen praestare debet, cum eius periculum ferat.

§. 7.

Modum cessionis ex titulo emtionis venditionis factae definiuit imperator Anastasius antecessor Iustini et Iustina-

§. 2. solut. matr. FRANTZKIVS in comm. ad Pand. Lib. 21. tit. 2. n. 77. sq. vbi etiam ob probabilem errorem emtori succurrendum arbitratur. Quod et nonnulli alii interpretes probant, sed lege refragante. Emtorem, puto, dolum venditoris semper probare debere.

a) BERGER O. I. Lib. III. tit. V. th. V. not. 5. in fin. Videtur hic bonus vir respexisse ad ordinat. Camb. Lips. L. 19. deficiente tali ordinatione iuris communis dispositionem tutius sequimur. Indossatarius qua cessionarius ab indossante ceu cedente cambium indossatum verum esse debitorem in dubio duntaxat praestare cogitur. Casum plane singularem exhibet CRAMER *Wetzlar. Nebenst.* Part. 118. pag. 210-278. breuibus refero illum: de VOGEL-SANG habebat cambia a consiliario SAXO-Eisenacensi STEIT data. Emebat praedium nobile cum pertinentiis, pro summa 8300. a domino de REI-

ZENSTEIN, conuenit inter eos, vt 1000. intra octiduum soluantur, 3300. statim post sex hebdomadas, et loco residui 4000. in solutum acceptabat cambia praefata. Non longo tempore ex post rumor quidam narrabat, indossatum haud esse idoneum debitorem. Venditor renebat tradere praedium sub praetextu, emtorem prius debere totum soluere pretium, dataque cambia inutilia esse: lis de hac causa mouebatur coram regimine Saxo-Eisenacensi, acta plene instructa ad extera collegia mittebantur. Facultas iuridica Altorff: et Goettingensis periculum venditori adiudicare non dubitarunt, et quidem recte; probari non poterat, cedentem fuisse mala fide tempore indossatorum cambiorum; quamquam cedens iuramentum euitare non poterat, quo sese debebat purgare a sinistra praesumptione, se scivisse, tempore factae solutionis cessum iam iam fuisse insoluendo.

niani, qui regni fasces tenebat circa finem seculi quinti post C. n. Cautum nobis reliquit Anastasius, vt, si creditor dolo variisque persuasionibus inductus nomen suum pro viliori pretio vendiderit, a debitore vltra datum datique vsuras, nihil quidquam emtor petere queat: sunt verba L. 22. C. mandati: "Comperimus quosdam alienis rebus fortunisque *inhiantes*, cessiones aliis competentium actionum in semet exponi properare: hocque modo diuersis personas litigatorum vexationibus afficere: cum certum sit, pro indubitatis obligationibus eos magis, quibus antea suppetebant, iura sua vindicare, quam ad alios ea transferre velle, *iubemus, in posterum huiusmodi conamen inhiberi: nec enim dubium est redemptores litium alienarum videri eos esse, qui tales cessiones in se confici cupiunt: ita tamen, vt si quis datis pecuniis huiusmodi subierit cessionem, vsque ad ipsam tantummodo solutarum pecuniarum et vsurarum eius actiones exercere permittatur*". Fundatur haec dispositio summa aequitate; iniquum sane est circumuenire alterum, variis persuasionibus fraude plenis inducere creditorem, vt pro viliori et minimo pretio nomen suum transferat in inhiantem emtorem, quo fit, vt venditor patiatur damnum et emtor summum percipiat lucrum. Non poterat non imperator iustitiae et aequitatis summus amator commoueri ad talia inhibenda conamina, et certum determinandum modum, in contrauentione seruandum. Excogitabant tamen auaritiae dediti viam, qua saluberrimam illam dispositionem eludebant, vtpote persuadebant creditori, vt in instrumento cessionis exprimat, vnam crediti partem esse venditam, residuum vero donatum; in fraudem legis haec agebatur ratione; dubitantibus tamen nonnunquam

iudicibus, an talis cessio in fraudem legis facta dici queat, imperator Iustinianus omne dubium e medio tulit cauens, vt, si etiam vna pars donationis speciem prae se ferat, a debitore non plus exigatur, quam reuera pro emto nomine datum, datique vlturae efficiant. Sunt verba dispositiua Iustiniani L. 23. §. 1. Cod. mandati. Si quis autem occulte aliud quidem agere conatur, et pecunias pro parte accipit et vendit particulatim actiones, partem autem donare simulat, vel ipsi, qui emtionem actionis subit, vel forsitan alii per suppositam personam (quia et hoc saepe perpetratum didicimus) huiusmodi machinationem penitus amputamus, vt nihil amplius accipiat, quam ipso vero contractu re ipsa persoluit: sed omne quod superfluum est, et per figuratam donationem translatum, inutile esse ex vtraque parte censemus: et neque ei qui cessit actiones, neque ei, qui eas suscipere curauit, aliquid lucri vel fieri, vel remanere, vel aliquam contra debitorem vel res ad eum pertinentes esse vtrique eorum actionem b).

§. 8.

Deficiente dolo et iusto interueniente pretio validam esse totam nominis venditionem, adeoque suam haud habere applicationem legem Anastasianam ipsa dicitur rei natura,

b) Varii sunt, qui speciatim exposuerunt scriptis modum cessioni nominis ab Anastasio, Iustinianoque praescriptum: conf. MANZII interp. legis Anastasiana. BACH de lege Anastasiana. THOMASIVS de ae-

quitate cerebrina et exiguo vsu pratico legis Anastasiana, aliosque videbis apud LIPPENIVM in bibl. iur. sub voce lex Anastasiana, in T. I. et III. suppl. SCHOTT. Tom. IV. suppl. SENCKENB. etc.

tura, nullaque opus est probatione. Sed quando pretium aliqua ratione iustum dici possit? non adeo expeditum est. Pretium iustum non praecise aestimatur ex quantitate debiti et valore rei debitaе. *Actionem enim habere inspecta rei veritate, minus est, quam rem possidere c)* cum et sumtus in petendo, et euentus executionis possit esse incertus; et cogitanda sit mora temporis, quod datur iudicatis. Cum saepissime fiat, vt subito Irus fiat, qui modo Croesus erat, et sic inopia debitoris actionem reddat inanem *d)* aut eiusdem absentia, potentia, malitia vel aliae circumstantiae faciant, vt creditor nihil, aut deductis expensis et laboribus debito multo minus consequatur. Vnde etiam ob hasce difficultates, incommoda et pericula, nomina et actiones communiter minoris aestimantur et venduntur, quam in ipsa est obligatione. Nec quisquam regulariter pro iure siue actione dat pretium ipsi debito aequale; et fatuens dicitur, qui pro actione ad centum competente centum dat in pecunia numerata *e)*.

Ea propter in iusto et vero nominis s. actionis pretio definiendo etiam respicere oportet ad debiti securitatem et certitudinem, probationis facilitatem, debitoris qualitatem et alias loci atque temporis circumstantias *f)* propter quas haud raro accidit, vt actionis ad 100 competentis iustum

B 3

pre-

c) L. 240. D. de R. I.

d) L. 6. D. de dolo.

e) RATH de contrah. emt. aff. 32.
Lugo de I. et I. disp. 29. sect. 7.§. 1. n. 95. LAVTERBACH C. T. P.
Lib. 18. tit. 4. §. 63.f) arg. L. 63. §. vlt. D. ad Leg.
Falcid. arg. L. 1. §. fin. D. de iure
deliberandi.

pretium sit 80. 70. 60. 50. aut minor quoque summa, pro qua scilicet communiter homines illam venderent et emerent. Nam hic quoque iustum pretium ex communi aestimatione, iudicis arbitrio definiendum est g). Ita puto validam totam nominis emtionem, si quis in subhastatione publica, nomen mille florenorum quingentis bona fide emerit h), vel si quis 100. florenos tribus proximis annis soluendos, emat 70 flor. licet summa, in qua debitum supererat pretium, excedat vlturas, quas emtor interim ex pecunia soluta licite accipere possit i), cum hoc quoque in casu iustum pretium determinandum sit non tantum ex quantitate debiti, et legitimo vlturarum modo, sed etiam ex periculo et difficultate exactionis, molestiarum et sumptuum metu, ac aliis similibus circumstantiis, maxime nostris moribus, quibus vix reperitur debitum ita in tuto positum, vt aequiualeat pecuniae praesenti.

§. 9.

Si pretium pro nomine emto datum proportionem fere nullam habeat cum debiti summa, et emtor bona fide egerit, nullo conamine, nullis adhibitis persuasionibus induxerit totam venditorem, sed hic potius proprio rogauit v. g. Caium, qui emeret suum nomen, adeoque studio quaesiuit emtorem, *also dasß nicht der Käufer dem Verkäufer,*

g) MENCKEN syß. iur. ciu. lib. 18. tit. 4. §. 20. BERGER O. I. lib. 2. tit. 2. th. 19. not. 4. LAVTERBACH l. c. §. 64.

h) BERGER l. c. num. 2. LAVTERBACH l. c. §. 65. a SANDE de act. cess. c. 11. 12. 24.

i) LAVTERBACH l. c. §. 66.

fer, sondern der Verkäufer dem Käufer nachgegangen; tunc cessat ratio *k*) legis Anastasiana, et per consequens eiusdem applicationi locum haud dandum existimauerim *l*) nisi forte vendens summa quadam necessitate antecedente constitutus fuerit, et a nemine alio potuit habere mutuam pecuniam, et in casu extremae necessitatis pro tertia e. g. parte bonum nomen vendiderit, aequitas ipsa summa poscit, vt tali cedenti succurratur, vindicet lex Anastasiana suum usum hoc sensu, vt cessionarius non plus exigat, quam ab illo datum — reliquum autem permittatur cedenti exigere a debitore *m*).

§. 10.

Existimant quidem nonnulli interpretes *n*) hodie etiam in casibus lege Anastasiana exceptis non obligari cessum debitorem totum soluere debitum, quod isti casus sublati sint per L. 24. C. mandati. Verum cum illa lex in veteribus Codicibus non extet, sed ex liberis basilicis desumpta, priuata auctoritate in nonnullis editionibus corporis iuris titulo

k) L. 22. C. mand. ibi: alienis rebus inhiantes, properare eiusmodi conamen, qui tales cessiones in se confici cupiunt. LAVTERBACH l. c. §. 70. 71.

l) LAVTERBACH l. c. STRYCK V. M. lib. 18. tit. 4. §. 8.

m) concipiatur casus: Caius christianus ab hoste turcico captus est, et in hostis dominio tenetur, paratae Pecuniae quantitate potest statum libertatis recuperare. Vendit nomen

100000 pro 6000 thal. quoniam alia ratione pecuniam habere nequit. Debitorem cessum non inique puto, oppositum exceptionem legis Anastasiana, cedenti reduci petitionem reliqui non esse denegandam.

n) FRANTZK resol. 8. 11. 41. et resol. 9. 11. 16. MANZ tract. de interpr. leg. Anast. ad L. 24. C. mand. n. 1. seq. et seq. quaest. 67. PEREZ ad Cod. tit. mand. vel contra n. 19.

tulo mandati vel contra sit adiecta o) fatente ipso **CY-
IACIO** p) aliisque, ita vt illa veteribus incognita, et in
foro nunquam recepta fuerit; proinde eidem, vti et aliis
similibus constitutionibus apocryphis, hodie merito omnis
vis obligandi et leges abrogandi auctoritas, per ea, quae
de huiusmodi constitutionibus tradunt **GENTILIS** q) **RIC-
CIUS** r) nec non **REITERVS** s). Vnde etiam anno 1646.
ICTi Ingolstadtenses secundum **L. 22. C. mand.** in casibus
ibidem exceptis, consulentibus responderunt apud **MAN-
ZIVM** t) et exceptiones illas Doctores hodie quoque pas-
sim agnoscunt u).

§. II.

Quaestio magni momenti est, cesso debitore except-
ionem legis Anastasianaе opponente, quis subeat onus
probationis, an creditor cessionarius probare teneatur se
tantum soluisse, quantum se accepisse in instrumento con-
fessus est creditor cedens, vtrum cessus probare debeat,
tantum non fuisse solutum? Reo excipienti volunt non-
nulli imponi onus probandi cessionem factam pro minori
pretio; sed actorem onere probandi grauari se iusto pretio
rede-

o) in edit. corp. iur. a L. Charan-
da curata Antwerp. 1575. defuit
omnino L. 24.

p) lib. 16. obseru. 16.

q) de libr. iur. ciu. c. 5.

r) tract. de libr. iur. aphor. 57.
vers. tertio loco pag. 121. in fine.

s) Part. I. dec. 36. n. 18.

t) interpr. leg. Anast. ad L. 24.
C. mand. n. 11. in fine.

u) HVNN. encyclop. iur. p. 2. t. 5.
c. 7. n. 12. etc. FREYER de solut.
c. 3. n. 23. etc. LAVTERB. C. T. P.
lib. 18. tit. 4. §. 72.

redemisse nomen, probabiliorem habeo sententiam; etenim verba L. 22. Cod. mand. "*ut si quis datis pecuniis subierit cessionem, usque ad ipsam tantummodo solutarum pecuniarum quantitatem et usurarum eius, actiones exerceri permitti, licet instrumento cessionis venditionis nomen insertum sit*" aperto sunt argumento, creditorem cessionarium oportere probare, se iustum dedisse pretium. Totum fundamentum et intentio agendi repetitur ex dato iusto pretio, quod cum autem res sit facti et praesumptione nulla munitum sit, secundum regulam, ei incumbit probatio, qui dicit non, qui negat *w)* actori onus probandi suam intentionem agendi imponendum censeo, mecum consentiunt *David Georg STRVBEN x) LAVTERBACH y) a SANDE z) STRYCK, BERLICH a) nec non MEVIUS b).*

§. 12.

Alia quaestio est, ad quem pertineat residuum, cum cessionarius non plus, quam dedit, secundum legem Anastasianam exigere prohibeatur? Nonnulli statuunt, id cedere fisco *c)* alii quam plurimi putant, remanere apud debi-

w) L. 2. D. de prob. L. 23. C. de prob.

x) STRVBEN *rechtl. Bed.* Tom. IV. *Bed.* 190.

y) LAVTERBACH C. T. P. lib. 18. tit. 4. §. 73.

z) a SANDE D. de cess. act. c. 11 §. 12.

a) BERLICH' dec. 32. n. 12.

b) MEVIUS Part. 4. dec. 323.

c) Fisco cedere residuum praecipue si venditor cum emtore collusit,
C pro-

debitorem cessum *d*). Alii denique distinguunt inter venditorem bona fide absque omni collusione agentem, et eum, qui cum emtore colludit: primo casu, arbitrantur, pertinere residuum ad venditorem cedentem *e*) altero debitori cedere lucrum *f*) et haec sententia herciscunda mihi arridet.

§. 13.

Disputant ICI, de usu et non usu hodierno legis Anastasiana *g*). Meam si proferre liceat sententiam, usum hodiernum probo: ius enim romanum est in complexu receptum, rationes eadem, quae erant Romanorum, in Germania nostraprehenduntur. Nulla ratio idonea excogi-

propugnant CARPZOV lib. 5. resp. 33. n. 27. MEYIVS in discuss. leuani. inop. debit. c. 7. n. 32. etc. FRANTZK lib. I. resol. 9. n. 11. Rationes suppeditant: 1) quia numquam debitori adjudicetur. 2) quia cedens superfluum in poenam amittat. 3) quia huiusmodi cessio sapiat usurariam prauitatem, quae punitur partis amissione fisco adjudicandae. Respondet autem adjudicari quidem poenam usurariae prauitatis, non ipsum usurarium excessum.

d) pro debitore pugnant FINCKEL-THAVS Obs. 17. RICHTER Part. 1. 36. n. 24. SCHILTER exerc. 30. §. 84. STRVV exerc. 23. thes. 80. BRVNEMANN ad L. 22. et 23. Cod. mand. n. 5.

e) LAVTERBACH C. T. P. lib. 18. tit. 4. §. 77. MENCKEN syst. iur. ciu. lib. 18. tit. 4. §. 21.

f) LAVTERBACH et MENCKEN c. I. Etenim utrique cedenti et cessionario denegatur L. 23. §. 1. C. mand. actio respectu residui. Fisco applicari nequit residuum, quoniam nulli illi est adjudicatum, et in dubio est contra fiscum pronuntiandum L. 10. D. de iure fisci. Quoties creditor propter delictum contra debitorem admissum actione sua priuatur, regulariter et si aliud non reperitur constitutum, pertinet illud ad debitoris lucrum arg. L. 2. ff. quod metus causa. L. 1. et 2. Cod. ne liceat potent. iunct. leg. fin. ibi: *ut id veluti solatium habeat pro eo, quod potentiori aduersario traditus est.*

g) THOMASIVS de aequitate cerebrina legis Anastasiana; inuenire licet hanc Diss. Tom. IV. Differtat. academ. coniunctim edit. Halae 1780.

cogitari potest, ob quam usum legis Anastasiana derelinquamus. Lubens consentio, in iis regionibus et districtibus, quibus floret quam maxime rerum commercium, suo modo relaxari posse constitutionem Anastasianam et Iulianianam ceu factum in Saxonia electorali *i*) qua venditio nominis infra verum pretium licita est, modo ea fiat 1) in iudicio, 2) non infra dimidium veri pretii, 3) expressis, in instrumento cessionis, causa debendi et quantitate pretii: extra iudicium tamen validae manserunt factae cessiones in casibus lege Anastasiana ipsa exceptis. Caeterum ubi nulla apparet facta relaxatio, tenaciter iuri communi inhaerendum censent ipsa imperii tribunalia *k*).

§. 14.

Effectus cessionis sunt ipsa iura et obligationes ex cessione legitime facta profluentia. Considerari possunt, tum intuitu personarum cedentis et cessionarii: tum intuitu debitoris cessi.

- I. Quod attinet cedentem: obligatur praestare *verum* nomen, minime autem bonum *l*), nisi speciales interueniant rationes, quarum supra iamiam feci mentionem.

C 2

2) pu

i) Mandat. elector. de 1 Febr. 1614. et decis. 28. BERGER refert tenorem O. I. lib. II. tit. II. thes. 19. not. 3.

k) usum legis Anast. propugnant generatim LAVTERBACH C. T. P. lib. 18. tit. 4. §. 81. MENCKEN syst. iur. ciu. Lib. 18. tit. 4. §. 22. LEY-

SER spec. 203. med. 1. 2. usum eius in summis imperii tribunalibus probat CRAMER in obs. iur. viii. Tom I. obs. 287. variorum insinuat iudicatorum injiciens mentionem.

l) L. 4. et 5. D. de hered. vel act. vend. L. 74. §. fin. D. de cuius.

2) putant interpretes iique summae autoritatis, apud cedentem remanere ipsum ius agendi, ita, vt non obstante facta cessione cessum possit exigere debitum; ea enim, inquit, est obligationum et actionum personalium natura, vt a persona primi acquirentis in totum auelli, in alium extraneum, qui scilicet illum non vniuersaliter repraesentat, transferri nequeant *m*). Alii mediam ingrediuntur viam distinguentes cessionem nominis in iure factam et inter eam, quae non apud magistratum solenni formula peracta fuerit *n*) per illam, opinantur, transisse ius cedentis in cessionarium, non vtique per posteriorem. Probant quidem cessionem in iure tamquam legitimum modum ius suum in alterum transferendi Ictus Caius et Vlpianus, et hic ait *Fragn. tit. 19. §. 9. in iure cessio quoque communis alienatio est, et mancipi rerum et nec mancipi. Pergit porro §. 12. in iure cedi etiam res incorporales possunt, velut usus fructus, et hereditas, tutela legitima.* Eandem distinctionem volunt et moribus nostris seruari, ita, vt ius per cessionem coram iudice factam actu in alium deuolvatur, sed non per extraiudicialiter factam. Alii arbitrantur per constitutionem D. Pii qua cessionario permittitur vtili agere actione *o*) cessione statim acquiri cedentis ius, siue facta sit in iudicio, siue extra illud *p*): Alii

m) FRANTZK Com. ad P. Lib. 21. tit. 2. n. 50. FABER Cod. sabaced. L. IV. tit. 29. def. 2. n. 2. LAVTERBACH C. T. P. lib. 18. tit. 4. §. 45.

n) I. H. BOEHMER introd. in ius D. lib. 18. tit. 4. §. 13.

o) L. 16. D. de pact. L. 1. 2. C. de obl. et act. L. 5. 7. 8. C. de hered. vel act. vend.

p) GUNDLING in Gundling. Part 6. obl. 2. §. 16. et subiuncta nota rem proponit hunc in modum: cedio-

Alii existimant, cessionarium fieri verum dominum iuris cessi per L. C. *q*) adeo, vt ante illam verum ius remaneat apud creditorem cedentem, et alii denique mandatum habent *r*) pro iuris transferendi modo.

Interpretes clarissimi propugnant, moribus Germanorum antiquorum ignotam fuisse mandatam actionem, dominiumque per solam declaratam voluntatem ab altero acceptatam, fuisse translatum, quos et hodie venerari oportere *s*), ita vt ius romanum hoc capite plane inutile sit. Sed vereor, ne probari vnquam possit, talem generalem constitutionem esse receptam. Fateor lubens, quam maxime difficile esse proferre sententiam, quae nullis exponeretur dubiis. Nec alienus sum ab opinione eorum, qui, per resignationem iudiciali, volunt, transferri dominium iuris cessi, sed si cessio extra iudicium fiat, an solo mutuo consensu an per quasi traditionem transferatur dominium,

C 3

cessionarium oportet nos sub duplici distinguere respectu: primo spectandum esse qua mandatarium, quia actio in personam contrahentis propria credebatur: alio respectu, inquit, esse cessionarium dominium, et modum acquirendi esse donationem, venditionem. Et in nota subiuncta ait, mandatum ideo duntaxat necessarium fuisse, vt certior reddatur debitor, nec moras nesciat, nec de voluntate creditoris sui amplius dubitet, sed cessionarium personae creditoris succedentem agnoscat. Pergit porro, iure a Diuo Pio constituto absque successoribus probato man-

datum expressum non requiri, sed semper praesumi cum cessione esse coniunctum, ita, vt ius cedentis statim in cessionarium sit translatum.

q) quia per L. C. procurator fit dominus litis per L. 23. Cod. de procurat.

r) BACHOV tract. de action. Disp. 4. th. 3. HOTTOM. lib. VI. obs. 16.

s) SCHILTER ad P. exerc. 30. §. 64. I. H. BOEHMER in consult. et decis. iur. Tom. II. Part. I. Resp. 357. n. 25. et 26.

fluctuo quam maxime, quam amplectar sententiam. Perficitur consensu, super merce et pretio determinato, declarato emtio venditio, ex qua non nisi ius in personam venditoris acquirit emtor, vi cuius illum ad tradendum rei dominium cogere valet. Sed quale factum admittamus *qua modum* acquirendi, et in quo consistat quasi traditio, est quaestio hucusque nondum exacte decisa. Cum Interpretes varie sentiunt: mihi quoque licebit meam proferre opinionem. Nec plane ineptum habebit quis argumentum deductum ab analogia iuris seruitutis affirmatiuae promissi, cuius modus acquirendi consistit in incepto iuris exercitio interueniente concedentis acquiescentia; ita a pari concludere audeo, cessionarium acquirere dominium iuris cessi per denunciationem debitori cesso accedente concedentis acquiescentia legitime factam. Ab eo enim momento prohibetur cessus veteri creditori praestare solutionem t) cessionariusque postea forte coactus ad agendum, mouet proprio nomine actionem intuitu iuris personalis cessi competentem, cui addunt adiectam qualitatem *utilis* in signum translatae actionis a primario creditore ad secundum vide-

f) ab eo momento, quo debitor certior redditur de facta cessione, omne ius ademptum est creditori cedenti per L. 3. C. de nouat. exigendi creditum vel transigendi, vel remittendi. Aliud, quam factum cessionationis per cessionarium admissum, *qua modum* transferendi dominium iuris excogitare nequeo. Per L. C. moribus nostris non vtique, ac Romanis, transfertur dominium, eam non possumus *qua modum* dominium

transferendi non obtrudere. Mandatum per se nunquam fuit modus transferendi dominium. Conceditur eo duntaxat potestas nomine mandantis agendi. Mihi duae modo erant ingrediendae viae, vel nullum statuere modum transferendi dominium iuris extra iudicium cessi, vel si modum admitterem, factum denunciationis pro tali idoneum iudicarem.

videlicet cessionarium. Non dicam, me rectam dedisse decisionem, sed ausus sum, noua veteres augere sententias, et beneuoli lectoris relinquo iudicio, quam temeraria mea sit opinio.

II. Cessionarius per cessionem legitime factam, cum qua non simul modus acquirendi est coniunctus, acquirit duntaxat ius in personam cedentis, vi cuius illum potest cogere, vt vel ipse nomen cessum exigat exactumque restituat: vel mandatum det, quo nomine cedentis agit mandata actione, et hacce ratione dicitur cessionarius vnam cum mandante repraesentare personam, omnibus priuilegiis mandanti competentibus vitur mandatarius cessionarius ex persona cedentis. Sin vero modus acquirendi dominium iuris cessi interueniat, cessionarius dominium iuris personalis cessi nanciscitur, proprio agit nomine, personam cedentis non repraesentat.

Proinde fluit 1) illum non vti priuilegiis cedentis personae cohaerentibus v); sed propriis personalibus posse vti priui-

v) arg. L. 68. D. de R. I. L. 42. D. de administ. et peric. tut. c. 9. in iure praelationis inter hypothecarios vxori dotem repetenti dato. L. 12. §. 1. C. qui pot. in pign. L. vnic. C. quando imperator inter pup. excipitur fiscus actionem cedens transfert iura quoque, quae instar personalium sunt. L. 3. L. F. C. de priuil. fisci iunct. Cap. 5. X. de rescript. in 6to

Nec non cessio solius cedentis vtilitatem respiciens: vt si mulier, secundo marito eandem dotis quantitatem inferre volens, moram necentibus primi mariti heredibus, parem summam a Titio mutuam accipiat nouoque marito inferat, creditori huic autem omne suum ius suo periculo cedat. arg. L. 45. §. 7. D. mandat. SANDE de cess. act. cap. 9. n. 15.

privilegiis v. g. nomen cessum est in personam miserabilem, quae proprio nomine agens beneficio personarum miserabilium frui non prohibetur, adeo ut agere volens statim ad summa iudicii tribunalia prouocare queat. 2) qualitates iuri cesso annexas transire in cessionarium *w*) ut puta, hypothecam, privilegium rei indultum. Cautela itaque omnino est, cessionarium esse curiosum, qua ratione maximum habeat commodum, an commodius et vtilius sit mandata agere actione, tunc personam mandatarii agere oportet, si autem vtilius sit proprio expectari nomine, persona cessionarii fungatur.

III. Cessi debitoris conditio nulla mutatur ratione cessionario mandata agenti actione. Omnes exceptiones enim contra mandantem competentes, locum vindicant quoque contra cessionarium qua mandatarium. Cessionario autem *proprio agente nomine* indirecte mutari poterit debitoris cessi conditio, v. g. cessionarius ex capite personae miserabilis prouocans ad summum iustitiae tribunal defraudat cessum foro primae instantiae; exceptiones autem intuitu debiti competentes, quas *reales* amant appellare, naturali ratione contra quoque cessionarium creditorem posse vrgeri *x*) nullus dubito.

§. 15.

n. 15. MENCKEN. syst. iur. civ. lib. 18. tit. 4. §. 13. fiscum vero, ecclesiam vel piam causam, cui actio licite cessa fuit, in exercitio huius actionis non privilegiis suis, sed iure cedentis per omnia uti adnotavit LEYSER spec. 200. med. 7. sed minus recte, cum hae personae iuris dominium adeptae fuerint. Constat ex L. 6.

de iure fisci, fiscum in nomine cesso habere hypothecam, licet antecessor nullam habuerit.

w) L. 6. D. de hered. vel act. vend. L. 6. 7. C. de oblig. et act.

x) BERGER O. I. lib. 3. tit. 3. th. 5. not. 10.

§. 15.

Caeterum si cessionarius exigere velit debitum a cesso debitore, qui forte de facta cessione nondum conuictus est, oportet illum ante omnia se legitimare ad causam: i. e. probare factum cessionis, a quo pendet ius exigendi vel agendi. Possessio instrumenti obligationis sola non probat *y*), eam enim potest cessionarius sine iusta causa habere; interest quam maxime cessi debitoris scire titulum praecipue ob legem Anastasianam. Igitur omnino necesse videtur, ut cessionarius titulum cessionis probet. Cessat autem tituli probatio, cum nomine cedentis ceu mandantis agatur, sufficit produxisse legitimum mandatum.

Fraus haecce vltima ratione videtur facile fieri legi Anastasiana, sed si vel leues interueniant suspicionis causae iuramentum debitor deferre poterit, et quidem non tam agenti mandatario, qui interesse habet solus, quam potius creditori mandanti ceu cedenti, de cuius interesse non amplius agitur.

y) BERGER Oecon. Iur. L. III. T. III. thes. V. not. 12. MEVIVS Parte 7. dec. 126. COLERVS de pro-

cessu executiuo Part. 2. capite 2. nro. 58.

B. *de concursu cedentis et cessionarii, nec non cessionariorum inter se.*

§. 16.

Vocabulo *concurfus* varios comprehendi significatus iuris peritiam profitentem haud latebit, e quorum censu depromam illum, qui huic materiae respondet. Est mihi *concurfus*, hoc loco, cum pluribus personis est facultas idem exigendi debitum cessum. Concurrere possunt circa vnum idemque exigendum debitum:

I. cedens et cessionarius; dein

II. potest cogitari, vnum creditum pluribus esse cessum, et hosce cessionarios litigare inter se de iure praelationis in exigendo cesso credito. Nos primo explanare loco constituimus, quid sit inter concurrentem cedentem et cessionarium iuris.

§. 17.

Cedentem, quamdiu cessus debitor non est certioratus a cessionario de facta cessione, habere ius exigendi debitum, nec non debitorem rite illi soluere, comprobant varia iuris loca z), ita, vt conuentio cuiuscunque generis, vt

z) L. 23. §. 1. D. de hered. vel act. vend. L. 4. C. quae res pignor.

L. 3. C. de Nouat. BERGER O. I. Lib. 3. tit. 5. th. 5. not. 6.

vt puta transactio a) remissio, pro valida habeatur. Quo tamen facto non liberatur cedens ab obligatione ad interesse cessionario praestandum b). Quam primum vero intervenit certioratio per cessionarium facta, prohibetur cessus debitor praestare solutionem veteri creditori c) nec transactio, nec remissio ex post cum cedente inita vim habere possunt, ratio omnino naturalis est, tum quia scit, cedentem vtilitatem iuris sui alteri concessisse, et inique agere cedentem percipere velle id, cui semel renunciauit, tum quia per illam denunciationem dominium iuris cessi acquisitum est cessionario, adeo, vt cedens in nullo amplius nexu sit cum debitore, et ad instar extranei sese habeat. Quo intelligitur fati superque, in exigendo cesso debito, facta denunciatione, iure praelationis perfrui cessionarium d) imo proprie ne defendi poterit, adesse verum concursum, cum cedenti nullum omnino ius superfit. Regeret forte quis, cessionario qua mandatario agente ius praefereantiae habere cedentem mandantem, quippe cum mandans fingulo momento valeat reuocare mandatum e). Non denego eam praefereantiam, si cessionarius qua simplex agit mandatarius, nullam factae cessionis faciens mentionem. Sed si simul factae cessionis fecerit mentionem, eamque cesso debitori probauerit, pernego cedenti praelationem, quippe qui semel iuris sui vtilitati renunciauit.

D 2

§. 18.

a) L. fin. C. de transact. L. 23.
§. 1. D. cit.

b) L. cit. fin. de transact. L. 23.
§. 1. eodem. L. 6. C. de hered. vel
act. vend.

c) L. 3. C. de nouat.

d) L. 55. D. de procurat. L. 18.
D. de pign. act. L. 3. C. de Nouat.
TITII oberu. 533. 535. MENCKEN
syst. iur. Lib. 18. tit. 4. §. 17.

e) §. 9. I. de mandat. L. 12. §.
pen. D. Mandati vel contra.

§. 18.

Nec ex eo potest cedens fortius praetendere ius, quod forte in nomine cesso ius pignoris vel nexum fideiussionis non simul transtulit in cessionarium, quod utique facere licet *f)* sed cum cedens utilitatem iuris sui personalis maluit concedere cessionario, nil iuvat retentum ius pignoris vel nexus fideiussionis. Debitor enim cessus primum vetatur solvere veteri creditori a momento factae denunciationis; deinde censetur cedens, cum noluit iura credito annexa simul translata, tacite hasce adiectas remisisse qualitates; consequitur nullum illi tribuendum esse ius praefereantiae, adeoque oportere eum semper posteriorem occupare locum.

§. 19.

Nonnunquam accidit, ut creditor vnum idemque nomen pluribus in solidum cedat. Quo fit, ut oriatur concursus cessionariorum. Vtrum autem talis concursus possibilis sit variis in dubium vocare conati sunt, moti hac ratione, quod creditor prima cessione totum ius transtulit in primum cessionarium. Verum non fundata est illa ratio: etenim quamdiu cessionarius per quasi traditionem nondum nactus sit dominium iuris cessi, creditor iuris manet dominus venditi, et nulla ratione prohibetur, sui iuris dominium quoque et alteri concedere. Argumentum evidens suppeditat *L. 15. C. de R. V.* qua expresse cautum legimus, si dominus dominium rei pluribus promisit, illius esse meliorem conditionem, cui res est tradita. Idem probat *L. 6. C. de hered. vel act. vend.* qua imperator Alexander, heredi-

f) *L. 23. pr. D. de hered. vel act. vend.*

reditate pluribus vendita, eum tnetur, cui prius hereditaria res tradita; ceterum manet aliis contrahentibus saluum ius agendi ad interesse aduersus cedentem, quod et Alexander lege citata ob aequitatem naturalem approbavit. Cum e nostra hypothesi dominium iuris cessi ante denunciationem debitori factam nondum abierit a persona cedentis, pronofluit alueo, ante talem denunciationem idem posse pluribus cedi nomen.

§. 20.

Opportuna videtur moueri quaestio, an cessionarius suam actionem iterum alteri valeat cedere? Quod quidam veterum Ictorum negarunt. Rationem illorum nec diuinare nec capere possum. Absurdam habeo rationem quorundam opinantium, cessionarii primi actionem vtilem esse ita personalissimam, vt a sua persona in aliam minime possit deuolui. Nec natura rei, nec vllus iuris textus comprobabat eam. Si e natura rei hauriam decisionem, discrimen, puto, oportere statui: cessionarius an dominium iuris cessionariam adeptus fuerit, vtrum tantum habeat ex contractu ius in personam cedentis ad transferendum dominium. Primo casu cessionarius est verus dominus, liberrimus rei suae moderator, et consequenter ius suum valet iterum in alium transferre. Casu posteriore quo ius duntaxat in personam cedentis habet, iterum liberrime hoc de *iure suo in personam* disponit, adeoque et hocce ius iterum alteri cedere potest. Permittit quidem SCHIFORDEGHER g) vltiorem cessionem; sed primam actionem vtilem haud transferri putat, et secundum cessionarium habere non ex venditione sed ob aequitatem et sola iuris potestate ex propria

D 3

g) discept. forens. lib. 3. tit. 23. quaest. 3.

pria persona nouam actionem vtilem. Miror quam maxime hunc virum acuti ingenii talem potuisse proferre opinionem.

§. 21.

Indubitatum habeo, cedentem semper postponi cessionario, et communi fere doctorum calculo recepta est haec sententia. At non tam expedita est quaestio, quis inter plures cessionarios iure gaudeat praelationis? Interpretes variis a se inuicem differunt sententiis. Existimat a SANDE h) despiciendum esse, an vtrique cessionario nomen sit cessum re adhuc integra i. e. antequam interuenerit vnum ex tribus illis ab Imperatore in L. 3. Cod. de Nouat. propositis, et tunc putat, cessionarii praecipientis meliorem esse conditionem, quia actio directa, quae apud cedentem remansit, aequo iure secundo cessionario, quo primo, potuit cedi, illosque ambos concurrentes in pari censi iure esse, quorum melior conditio sit occupantis. An autem re non integra sit cessum nomen, quo casu statuit priorem cessionarium praefendum esse, cum secunda cessio hac vice sit inutilis, quippe quae eo tempore facta, quod ipse cedens inuito cessionario actionem mouere non potuit per L. 3. vt hic idcirco non plus iuris transferre potuerit in alium, quam ipse habuit i). Alii hocce negotium hisce distinctionibus componunt, vt attentatur, vtrum utilis actio per expressam cessionem, an sine ea fuerit translata, vel vtrum saltem exercitium directarum actionum fuerit mandatum. Si illud, dicunt, illum cessionarium praefendum esse, cui mediante expressa cessione utilis actio concessa, etiamsi is sit secundus cessionarius, eo quod cessio in incorporalibus locum traditionis teneat. Sicut ergo

h) de act. cess. cap. 12. nro. 8.

i) L. 54. D. de R. I.

ergo e duobus emtoribus rei corporalis praefertur secundus, cui res fuit tradita, ita in incorporalibus praefendum esse secundum, in quem nomen venditum per cessionem translatum. Quodsi absque cessione expressa actiones vtililes competant, vel saltem directarum actionum exercitium mandatum, utroque casu volunt, primum cessionarium praefendum esse; quod illi per cessionem nominis sit certum ius quaesitum, nulla ratione ab ipso reuocandum, et quod ipse cedens, si virtute directae actionis concurreret cum cessionario, huic postponendus esset, adeoque pariter in concursu nostro vtilis directae praeferenda k).

§. 22.

Nonnulli alii aliam ingrediuntur viam l) discernentes cessionarios, qui erant cedentis creditores, ab illis, qui antea tales haud erant. De posteriore genere placet indistincte definire: primum cessionarium esse praefendum secundo et reliquis posterioribus, tum vt infinitae euitentur lites: tum quod primo cessionario ad debitum petendum sit adeo firmum ius quaesitum, vt secunda cessione infirmari non potuerit. Vtilis enim actio, inquit, quae primo cessionario statim competit post venditum nomen, ad hunc effectum parata est, vt illa actu nomen cessum exigat, non vt vana sit, et adimi possit iterum secunda cessione. Intelligi volunt de casu, quo inter duos cessionarios quaestio oboriatur, quis eorum in exigendo debito praeferi debeat? Nec negant, posterioris cessionarii meliorem esse conditionem, si praeuenerit priorem et a debitore solutam
acce-

k) L. 55. D. de procurat. ALPH- de
OLEA de cess. iur. et act. tit. 6. qu. 3.
n. 6. etc.

l) WILLENBERG D. de concursu
cedentis et cessionariorum pag. 46.

accepit pecuniam. Debitori enim, qui bona fide soluit, nihil imputandum, et cessionarius secundus qui per exactiorem nominis possessione eius potitus, hac vice potiore iure gaudet quam primus *m*).

Regressum tamen ex benigniori sententia cessionario primo contra cedentem denegari non posse, ut puniatur propter fidem fractam. Refutant sententiam de Olea hacce ratione, impossibile esse cedentem posse expresse transferre actionem vtilem, cum nequidem tacite cogitari queat eiusmodi translatio. Etenim primo ipsi creditori non utilis, sed directa, competit actio, quam ipse non habet, non potest transferre secundum propositionem logicam, *non entis nulla praedicata*. Proinde claudicat comparatio ex L. 15. C. de R. V. petita. Quod enim in rebus corporalibus sit potior, cui res est vendita et tradita, ob dominium et rei vindicationem inde orientem dispositum est, quae iura ex traditione demum sunt consequenda. In cessione autem nominum haud tali iure opus est, cum non ex cessione, sed sola venditione nominis actio et in effectu dominium nominis competat. Refutant pari modo sententiam primam a SANDE communicatam. Primo cessionario, aiunt, competere ius adeo firmum, ut in concursu cedentis et cessionarii posteriori adiudicata lege sit praefereantia. Et ita cedens in secundum cessionarium non plus transferre iuris, quam quod ipse habuit. Manifestum itaque putant esse, secundum non posse primo cessionario praeponi.

§. 23.

m) arg. L. 3. C. de Nouat. L. 23. de her. vel act. vend. LAVTEBBACH

C. T. P. lib. 18. tit. 4. §. 53.

§. 23.

Si idem nomen sit pluribus, sed creditoribus cessum, iterum distinguunt inter creditores personales et hypothecarios. Si prius: distinguunt iterum, vtrum nomen cessum sit personale vel reale ceu hypothecarium. Illo cessu plures cessionarios pro rata concurrere arbitrantur, ita, vt omnes ratam a cessu debitore exigere queant *n*). Hoc vero cessu primum esse, putant, praefendum. Tametsi enim hic respectu sui cedentis sit tantum creditor personalis, aequae ac est secundus cessionarius, nihilominus quia ex cessione plus iuris et quidem reale consecutus *o*) quique simul prior est ex cessione secundo, marito huic praeferrari debet. Nam cum cuiusuis petitio est aestimanda ex iure competente, et omnino pinguius ius est reale quam personale, praelatio illa sine dubio statuenda.

§. 24.

Cum vero cessionarii sint creditores hypothecarii: discernunt iterum hypothecarios generales creditores a specialibus; posito casu, omnes creditores esse hypothecarios generales, indistincte priorem creditorem praeferrunt, siue sit primus siue secundus cessionarius, siue agat directa siue vtili actione. Cum enim hypotheca generalis efficiat omnia bona et ita nomina quoque *p*) non potuit creditor posterior aut sit cessionarius prior, in praedicium posterioris cessionarii, sed primi creditoris, potentius ius praetendere, imo nec

n) L. 6. C. de bon. aut. iud. poss. CARPZOW Part. 1. Const. 28. def. 259. ZOESIVS ad P. Lib. 2. tit. 4. nro. 21. WILLENBERG cit. Diff. p. 47. *o*) FRANZK Lib. 1. resolut. 14. nro. 2.

p) L. fin. C. quae pignor. oblig. CARPZOW Part. 2. cont. 3. def. 7. BACHOV ad TREVTLER. v. 2. disp. 1. thes. 26.

E

nec potuit cedens prioris creditoris iura per cessionem illam infringere, utpote quae ipsi semel quaesita perpetuo salua manent *q)*. Vnde ob hanc rationem DD. quoque concludunt, solum hypothecarium creditorem non cessionarium posterioris hypothecarii cessionarii cessionem interimere posse ne petat nomen cessum, si accidat debitorem cessum utrique sufficientem non esse *r)*. Nec aliter rem decidendum esse putant, si primus creditor generalem, secundus specialem in re quadam cedentis habeat hypothecam. Quodsi primus habeat specialem, secundus creditor generalem hypothecam, ob ius in nomina per hypothecam generalem quaesitum, hunc indistincte praeferunt, siue huic secundo primum, siue post primum creditorem demum debitum fuerit cessum. — Si duo creditores sint, qui habent specialem hypothecam in bonis cedentis, alter in horto, alter in domo, et illis actio personalis contra debitorem cedentis cessa fuerit, ambos pro rata admittunt, non aliter ac illos, qui non sunt hypothecarii, quia ex cessione competens actio tantum personalis est, non tribuens prioritatem in rebus; hinc ergo neuter illorum in debito cesso prioritatem praetendere poterit. Si vero his duobus specialibus creditoribus hypothecariis hypothecarium nomen cessum sit, non ex iure suae hypothecae, sed ex cessione eos aestimant, ita, cui prius nomen cessum praeferatur secundo, quia hypotheca illa specialis, quae in bonis cedentis competit, nullum effectum producere potest in bonis cessi debitoris. Si tandem vni horum creditorum in specie oppig-

q) SALGADO in labyr. cred. P. 1. c. 10. n. 79. SCACCIA de appell. qu. 17. limit. 16. m. 4. n. 88.

r) BRUNNEM. de cess. act. c. 5. n. 42. SANDE de act. cess. c. 12.

n. 10. SCACC. de commerc. qu. 7. §. 3. limit. 20. §. 2. Gloss. 5. nro. 418.

norata essent nomina, omnino is simpliciter praelatione gauderet, non tam ex cessione illa, quam hypotheca antea sibi competente s).

§. 25.

Propositas variorum sententias sub calculum reuocare quidem mihi non est animus. Licebit tamen meum de concursu plurium cessionariorum opponere iudicium. Oportet utique generatim duplicem qualitatem cessionariorum intueri. Primum propono cessionarios, quibus nomen ex titulo domini translatiuo fuit cessum; nil sane interest, an idem ius ex eodem repetito titulo promissum v. g. duobus fuit nomen separatim venditum: an ex diuersa fuit causa promissum, utpote vni est nomen venditum, alteri donatum. Si e iure naturae, secundum quod ius ipsum cedentis mea sententia in cessionarium absque omni interueniente signo quasi traditionis translatum est, haurirem decisionem, nullum admitterem verum concursum, quia cedens primus creditor ius, quod non amplius habebat, in alium secundum non potuit transferre, adeoque ad primum cessionarium semper pertineret solum ius exigendi debitum cessum, et si alius forte in exactione eum praeuenisset, teneretur quasi gestor negotii exactum primo cessionario restituere, conueniri que posset, vel actione negotii gesti contraria vel etiam doli, cum dolo malo primo cessionario hocce exactum nomen quaesiuisset intercipere. Nec dubito illos ita argumentatos vel argumentari, qui defenderunt vel adhuc propugnant moribus Germanorum cessum ius nominis sola acceptatione esse cessionario acquisitum. Ultimo eundem in modum oportet argumentari eos, qui lege, arbitrantur,

E 2

Diui

s) Nou. 112. c. 1. vers. ab hoc.
HAHN ad WESENBECK. lib. 20. t. 5.

n. 1. BRVNEM. ad L. ult. C. de
oblig. et act. n. 3.

Diui Pii ius cessum sola acceptatione aequae ac de iure Naturae, adquiri acceptanti. Nec negauerim Dicastria forensia hancce hinc inde adoptasse sententiam, eamque in rerum argumentis decidendis applicuisse. At: cum iudicia non vniuersim reguntur opinione, et Sphis superioribus praecipuas interpretum recensui opiniones: Quam ego secundum ius posituum teneam sententiam addere audeo. Defendi supra ex solo titulo domini translatiuo ius nominis ipsum haud comparari, sed duntaxat ius in personam promittentis, vi cuius illum cogere possum, vt vtilitatem ex nomine cesso percipiendam mihi relinquat, nullaque intercipiat ratione. Ius vero nominis ipsum adquiri per *quasi traditionem*, quae consistit in actu denunciationis debitori cesso legitime factae, eum oportere solvere non primo suo creditori, sed cessionario. Posita hac hypothese si feram decisionem de concursu cessionariorum, omnino me distinguere oportet, an cessionarii inter se disceptent de iure exigendi debitum, debitore factae cessionis plane ignaro, tempore priorem primum, arbitror, vindicare locum. Neuter enim comparauit ante factam denunciationem ius nominis ipsum, sed duntaxat adquisuerant ius in personam promittentis, quo petere poterant, vt desisteret ab exactione nominis. Aequale vtriusque est ius in personam, quorum vni prioritas tantum temporis praefereantiam donat secundum regulam: *prior tempore potior iure*. Quo simul intelligitur, nomine pluribus eodem tempore donato vel vendito vel in solutum dato, omnes concurrere pro rata, omnesque in exigendo debito pro rata esse audiendos admittendosque. Si vero per alterum cessionariorum cesso debitori denunciatum sit, factam sibi esse cessionem, huic ius nominis ipsum adquisitum est, et

et naturali ratione iure fruitur praelationis. Nec refert, primus sit, siue secundus cessionarius, dominium enim ipsius nominis *iuris* sane fortius est, iure alterius personali, vi cuius quoque poterat *nominis ius* adquirere, a quo iam per prioris praeuentionem plane est exclusus. Nil tamen iuuaret praeuentione in acquirendo ipso nominis iure facta, eum forte dolus coincadat, quo ex capite vel ab actuali exactione debitae quantitatis excludi vel exactum nomen restituere poterit cogi. — Nec inuita Minerua concesserim, in foro semper praeferri primum cessionarium, licet eum bona fide praeuenerit secundus in denunciatione, modo non acceperit a debitore actualem praestationem in qua eum fere omnes et *ICTi* et fora et facultates iuridicae tueri minime dubitant. Ratio huius defensionis procul dubio ex eo repetunt, quod is, qui bona fide quantitatem actu accepit solutam, sit rei corporalis dominus, et dominium rei corporalis longe habeatur pinguius et fortius, quam dominium iuris personalis. Quod probant argumento a fundo pluribus vendito deprompto. Cui fundus prius traditur, acquirit dominium, potior est caeteris emtoribus ius modo personale ex contractu emtionis venditionis habentibus. Probat hanc praerogatiuam ipsa *L. 15. C. de R. V.* Quatacunque *ICTos* maximae autoritatis habeo ueneratione, tamen secundum subtile ius me nunquam de eorum potuere conuincere opinione et sententia.

Vereor quam maxime, ne aliqua ratione claudicet dictum argumentum. Etenim possessor fundi est dominus rei corporalis, hocceque dominium per venditionem non nisi interueniente traditione transit in emtorem; et si pluribus illud est promissum, praefertur omnino is, qui traditum accepit dominium. In venditione nominis iuris venditor

non dici potest dominus rei corporalis, cum ipse non habeat dominium quantitatis debitae, quod acquireret demum in quantitate rerum fungibilium determinata et tradita, habet ipse tantum ius personale acquirendi dominium venditae quantitatis debitae. Si hocce ius personale vendidit, emptor cessionarius illud ipsum nominis ius subtili iure non potest acquirere nisi per interueniens signum quasi traditionis, ante illud habet modo ius in personam venditoris ad adipiscendum dominium iuris nominis, etsi plures sunt eiusdem iuris emptores, singule ex simplici contractu non nisi ius competit in personam venditoris ad ius nominis ipsum quasi tradendum i. e. vt patiatur emptorem deuinciare debitori cesso, soluere cessionario et non primo veteri creditori. Qui inter plures cessionarios talem suscepit actum, prius adquisiuit dominium iuris nominis et naturali ratione caeteris est praefendus. Qui propugnant primum cessionarium acquirere statim ipsum nominis ius, coguntur et affirmare, nisi contradictionem velint admittere, primum cessionarium duntaxat habere ius exigendi debitum cessionarium. Neque enim cedens potest exigere, quippe qui non ex eorum hypothese non amplius iuris sui retinuit particulam — neque secundo cessionario tale ius adscribi poterit, cum a primo creditore, a quo iam iam abierat ius exigendi non potuit acquirere. Consequitur, secundum cessionarium, si et exegisset bona fide debitum, habuisse tantummodo ius personale putatum, quod vero iuri omnino postponendum est. Nulla alia idonea ratione defendi poterit retentio debiti cessi a secundo cessionario exacti, quam quod admittat quis cedentis ius nominis nullo modo transire in cessionarium quoad ius ipsum, et cessionarium semper agere debere ex vero vel praesumpto mandato, quod

quod tamen maximae ICtorum parti haud placuit nec arri-
det impraesentiarum.

§. 26.

Si accidat, vt quis nomen suum pluribus oppignoret, siue fiat speciaticim, siue tale nomen sub hypotheca omnium bonorum comprehendatur, et controuersia oriatur de iure praerogatiuae inter ipsos oppignorantis creditores hypothecarios, ius potius caeteris paribus ex prioritatem temporis diiudicandum existimo *t*) et si pluribus eodem tempore idem nomen sit in solidum oppignoratum, concurrunt pro rata in exigendo oppignorato nomine *v*). Si alterum autem alteri in exactione praeuenerit, huius meliorem habeo conditionem secundum regulam: *in pari causa melior est conditio possidentis w*), ubi autem vel prioritas temporis, vel priuilegium, quod iuri hypothecario in vna alteraue persona est annexum, praerogatiuam decedit, semper personam firmitate iure gaudentem praeserre oportet v. g. C. mutuam accipit pecuniam a T. oppignorat omnia bona sua. Quo facto in vxorem ducit MEVIAM, quae dotem infert, cuius intuitu immediate ex lege in omnibus mariti C. bonis generalem consecuta est hypothecam. Concursum existente in C. nomine, quod debet Venuleius, sub hypotheca generali comprehenso, vxori, licet tempore posteriori, praelatio adiudicanda foret, quippe cuius hypotheca speciali praelationis priuilegio ex legis dispositione munita est *x*). Posito casu creditorem Caii Titium hypothecarium praueuisse illius mulierem in oppignorato nomine, illudque accepisse solutum, omnino liberatus est debitor

tus

t) L. 2. D. qui pot. in pign.
v) L. 16. §. 8. D. de pignor.

w) L. 10. D. eodem. LAYTERBACH
C. T. P. Lib. 20. tit. 4. §. 5.
x) Nouell. 97. cap. 2. et. 3.

tus bona fide soluens. Sed an mulier hocce debitum ab infirmiore creditore exactum eique solutum valeat repetere est quaestio intricata? In re corporali hypothecae nexui subiecta euanescit quidem omne dubium. Qui fortius habet ius in tali re, persequitur rem corporalem contra quemcunque possessorem et ita etiam contra possessorem oppignorantis creditorem infirmius altero habentem ius pignoris. At in proposito casu quantitas ipsa soluta materialiter sumta haud erat oppignorata, sed creditoris *ius nominis* quod erat ius in personam, ab eoque momento extinctum, quo debitor bona fide creditori infirmiori hypothecario actualem praestiterat solutionem. Cum hocce ius nominis nullibi amplius existet, persecutio eius non amplius cogitari poterit, adeoque hoc respectu foret mulieri creditori hypothecariae priuilegiatae deneganda repetitio eius, quod infirmior per praeventionem accepit solutum. Hausi decisionem ex natura ipsius obiecti oppignorati, quo non amplius existente, cessat omnino alterius ius pignoris; sed dubito tamen quam maxime, an aliis arrideat proposita sententia, reuoco lubens eam, et gratissima mente accepto meliorem decisionem fortioribus nitentem rationibus.

Constitueram quidem animo hance materiam latius persequi et totam exhaurire, cancelli vero temporis, quibus hocce erat expoliendum argumentum, vetarunt implere propositum. Beneuolus lector offendens sententiam a sua forte longe alienam veniam det, peto etiam atque etiam.

Göttingen, Diss., 1790-91

ULB Halle

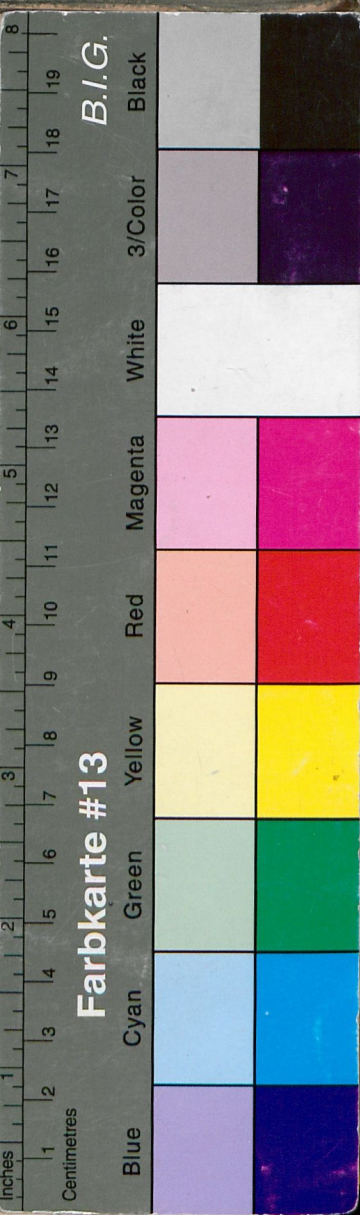
3

004 826 981

f

TA → OL
neu 17hick v

Handwritten text in the left margin, possibly a library or collection number.

1791, 1
13
11

DISSERTATIO INAUGURALIS
DE
CESSIONE NOMINIS
ET IN SPECIE
DE
CONCURSU PLURIMVM CREDITORVM
IN
EXIGENDO CESSO DEBITO

Q V A M
SVB AVSPICIIS AVGVSTISSIMIS REGIIS
CONSENTIENTE ILLVSTRI ICTORVM ORDINE
PRO ADIPISCENDIS
IN VTROQVE IVRE HONORIBVS
DEFENDET
DIE X IVNII MDCCXCI
FRIDERICVS GEORGIVS ANCKELMAN
HAMBVRGENSIS.

GOTTINGAE
TYPIS BARMERIANIS.

